

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Markéty Wildové a soudkyň JUDr. Blanky Bendové a Mgr. Kateřiny Sedlákové ve věci

žalobci:

- a) **Mgr. J. V.**, narozený xxx
bytem xxx, xxx
- b) **J. V.**, narozený xxx
bytem xxx, xxx
- c) **J. V.**, narozená xxx
bytem xxx, xxx
- d) **PhDr. P. V.**, narozená xxx
bytem xxx, xxx
- e) **Dagmar Vinterová**, narozená xxx
bytem xxx, xxx
všichni zastoupeni advokátem Mgr. Igorem Petreckým
sídlem C. Boudy 606/8, 674 01 Třebíč

proti

žalované:

Smartwings, a. s., IČO: 25663135
sídlem K Letišti 1068/30, 160 08 Praha 6

o zaplacení částky 3 000 EUR s příslušenstvím

k odvolání žalobců proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 21. prosince 2020, č. j. 14 C 75/2020-49

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se potvrzuje**.
- II. Žalobci jsou povinni zaplatit žalované na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 300 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Vápeníková

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud I. stupně zamítl žalobu, kterou se každý ze žalobců domáhal zaplacení částky 600 EUR s příslušenstvím (výroky ad I až V) a každému ze žalobců uložil povinnost zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení částku 120 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výroky ad VI až X).
2. Takto rozhodl na podkladě žalobních tvrzení, dle nichž se žalobci dne 26. 12. 2019 účastnili letu číslo xxx z Prahy (PRG) do Dubaje (DXB), který operovala žalovaná jakožto letecký dopravce. Přílet do Dubaje se měl uskutečnit dne 27. 12. 2019 v 7:10 hodin, avšak ve skutečnosti k němu došlo až v 10:37 hodin. Žalobci tak nebyli do cílové destinace dopraveni včas, a v souladu s čl. 7 odst. 1 Nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č. 261/2004 ze dne 11. 2. 2004 (dále jen „Nařízení“) se každý z nich domáhal náhrady škody ve výši 600 EUR, která přísluší každému cestujícímu v případě zpoždění letu, které nebylo způsobeno mimořádnými okolnostmi. Žalobci vyzvali žalovanou k plnění dne 13. 2. 2020, ta jim však dosud žádnou náhradu neposkytla.
3. Žalovaná se bránila tím, že nebyla provozujícím leteckým dopravcem, tím byla v případě výše uvedeného letu společnost Flydubai, které žalovaná poskytla své letadlo včetně posádky.
4. Vzhledem k obraně žalované se soud I. stupně zaměřil v první řadě na to, zda žalované svědčí pasivní věcná legitimace v tomto sporu, totiž zda byla provozujícím leteckým dopravcem ve smyslu Nařízení. Tím se dle čl. 2 písm. b) Nařízení rozumí letecký dopravce, který provádí nebo zamýšlí provést let podle smlouvy s cestujícím nebo v zastoupení jiné právnické nebo fyzické osoby, která uzavřela smlouvu s tímto cestujícím. Výkladem tohoto pojmu se v řízení o předběžné otázce zabýval i Soudní dvůr, který v rozsudku ze dne 4. července 2018, ve věci W. W. a další v. T. A. (věc C-532/17), vysvětlil, že pojem „provozující letecký dopravce“ ve smyslu Nařízení a zejména jeho čl. 2 písm. b) musí být vykládán v tom smyslu, že se nevztahuje na leteckého dopravce, který pronajme jinému leteckému dopravci letadlo a posádku v rámci smlouvy o pronájmu letadla s posádkou („wet lease“), ale nenese provozní odpovědnost za lety, a to ani tehdy, když potvrzení o rezervaci místa na letu vydané cestujícím uvádí, že tento let provozuje první uvedený dopravce.
5. Mezi účastníky nebylo sporné, tak jak žalobci tvrdili, že dne 26. 12. 2019 odletěli z Prahy do Dubaje a že přílet do cílového místa byl o více než tři hodiny opožděn oproti plánovanému času. Z listin předložených účastníky pak soud I. stupně zjistil, že na let (leteckou linku) č. xxx pro období od 23. 12. 2019 do 12. 2. 2020, a to na všechny dny v týdnu (kromě úterý pro trasu Praha-Dubaj, plánovaný odlet ve 21:00 hodin a plánovaný přílet ve 3:10 hodin UTC) žalovaná poskytla letadlo včetně posádky společnosti Dubai Aviation Corporation (Flydubai). Na letenkách žalobců bylo uvedeno „operováno Smartwings za Flydubai“.
6. Na základě těchto zjištění, na něž aplikoval shora uvedenou právní úpravu (viz odst. 4), soud I. stupně uzavřel, že jelikož žalovaná pronajala na předmětný let letadlo i s posádkou jiné společnosti, nelze ji považovat za provozujícího leteckého dopravce (tím byla společnost Dubai Aviation Corporation /Flydubai), a není tak účastna vztahu k žalobcům z titulu kompenzace za zpožděný let. Žalobu proto zamítl a procesně úspěšné žalované přiznal vůči žalobcům právo na náhradu nákladů řízení (dle § 142 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „o. s. ř.“), představovaných dvěma paušály po 300 Kč (viz § 151 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s vyhl. č. 254/2015 Sb.).
7. Proti tomuto rozsudku podali žalobci včasné a přípustné odvolání. Namítali, že rozsudek soudu I. stupně je nepřezkoumatelný, neboť z jeho odůvodnění nelze seznat, proč soud I. stupně nepřistoupil k aplikaci analogie zákona ve smyslu § 10 a 13 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (o. z.). Je zřejmé pouze tolik, že Nařízení na posuzovanou věc nedopadá, což však nevylučuje aplikaci vnitrostátních předpisů o náhradě škody. Jelikož soud I. stupně nevysvětlil, z jakého důvodu vnitrostátní normy nepoužil, žalobci nemají podklad pro vedení polemiky nad správností jeho právních úvah. Současně poukazovali na to, že vznik sporu

zavinila pasivita žalované, která nereagovala na jejich předžalobní výzvu a své vyjádření přednesla až ústně na prvním jednání ve věci, smlouvu o pronájmu letadla pak předložila až před druhým jednáním soudu. Žalobci tedy neměli, jak by informace, které vedly k zamítnutí žaloby, předem zjistili. Na letenkách měli uvedeno, že operujícím dopravcem je žalovaná, a ta jim to začala vyvracet až po vzniku nákladů řízení. O náhradě nákladů řízení by tak mělo být rozhodnuto dle § 143 o. s. ř. Navrhli, aby odvolací soud napadený rozsudek soudu I. stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

8. Žalovaná se k odvolání žalobců písemně nevyjádřila. Při jednání odvolacího soudu (dne 25. 3. 2021) navrhla, aby rozsudek soudu I. stupně byl jako věcně správný potvrzen.
9. Odvolací soud přezkoumal z podnětu podaného odvolání napadený rozsudek včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, § 212a odst. 5, 6 o. s. ř.), jednal v nepřítomnosti právního zástupce žalobců, který se k jednání omluvil a souhlasil, aby bylo jednáno v jeho nepřítomnosti (§ 101 odst. 3 ve spojení s ust. § 211 o. s. ř.) a dospěl k závěru, že odvolání žalobců není důvodné.
10. Soud I. stupně v rozsahu potřebném pro posouzení věci správně zjistil skutkový stav a správně jej posoudil i po stránce právní. Nelze souhlasit s odvolací námitkou žalobců, že napadený rozsudek trpí vadou nepřezkoumatelnosti. Soud I. stupně dostatečně vysvětlil, z jakých skutkových zjištění vycházel a jaké právní předpisy na ně aplikoval, jakož i to, že důvodem pro zamítnutí žaloby byl nedostatek pasivní věcné legitimace žalované, neboť ta není subjektem hmotněprávního vztahu, z něhož žalobci dovozují vznik tvrzené povinnosti (k náhradě škody). S tímto závěrem se odvolací soud plně ztotožňuje. Jak vyplývá ze žaloby, žalobci svůj nárok opírali o Nařízení, které cestujícím, jejichž let byl (významným a v Nařízení předpokládaným způsobem) zpožděn, přiznává právo na paušální náhradu škody ve výši odvislé od délky letu (čl. 1 odst. 1 písm. c/, čl. 6 a čl. 7 odst. 1 Nařízení). Subjektem povinným ke splnění povinnosti k náhradě škody je provozující letecký dopravce, jím se dle čl. 2 písm. b) rozumí letecký dopravce, který uskutečňuje nebo má v úmyslu uskutečnit let podle smlouvy s cestujícím nebo v zastoupení jiné právnické nebo fyzické osoby, která uzavřela smlouvu s tímto cestujícím. Soud I. stupně správně přihlédl k výkladu, který podal Soudní dvůr v řízení o předběžné otázce ve věci C-532/17, dle něhož mají povinnosti vyplývající z nařízení spočívat na provozujícím leteckém dopravci bez ohledu na to, zda let uskutečňuje vlastním letadlem anebo letadlem pronajatým i s posádkou. Naproti tomu letecký dopravce, který jinému leteckému dopravci pronajme své letadlo a posádku, provozní odpovědnost za lety nenese (a to dokonce ani tehdy, když potvrzení o rezervaci místa na letu uvádí, že let provozuje letecký dopravce, který letadlo pronajal). Soud I. stupně na základě provedených důkazů správně vyhodnotil, že žalovaná, která své letadlo s posádkou pronajala jinému leteckému dopravci (který byl spolu s ní na letence uveden), za zpoždění letu žalobců dle Nařízení neodpovídá, nebo-li postrádá pasivní věcnou legitimaci v tomto sporu, a proto žaloba proti ní nemůže být úspěšná.
11. Důvodem pro zamítnutí žaloby tedy nebyla „mezera“ v právní úpravě, v jejímž důsledku by žalobci byli (oproti jiným cestujícím a bez rozumného důvodu) z práva na kompenzaci vyloučeni, nýbrž to, že žalobci směřovali žalobu proti subjektu, který není nositelem tvrzené povinnosti. Pro posouzení pasivní věcné legitimace účastníka řízení jsou rozhodné skutkové okolnosti, z nichž vyplývá jeho hmotněprávní vztah k povinnosti, která je předmětem řízení, a tyto okolnosti jsou i předmětem dokazování (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 2748/2012). V této souvislosti lze připomenout, že žalobci netvrdili, že by jim vznikla konkrétní újma (ať již majetková či nemajetková), která by měla svou příčinu právě ve zpožděném letu a jejíž kvantifikace by vycházela z individuálních okolností případu, ale zcela jasně si nárokovali paušální náhradu, která se opírá o čl. 7 odst. 1 Nařízení a která v obdobných případech přísluší všem cestujícím zpožděného letu v rámci zde poskytované ochrany, čemuž odpovídalo i vylíčení rozhodujících skutečností v žalobě. Právě tyto skutečnosti jako jsou doba zpoždění letu a jeho délka (vzdálenost mezi místem odletu a cílovou destinací), jakož i to, kdo let uskutečnil, pak byly pro posouzení věci relevantní, a nebyl důvod zabývat se jí i z jiného pohledu, pro který žaloba postrádala jakoukoliv oporu.

12. Odvolací soud proto rozsudek soudu I. stupně podle § 219 o. s. ř. jako věcně správný potvrdil, a to včetně rovněž správného akcesorického výroku o nákladech řízení, který vychází ze zásady úspěchu ve věci (§ 142 odst. 1 o. s. ř.). Dovolávali-li se žalobci výslovně aplikace § 143 o. s. ř., pak přehlédli, že toto ustanovení (výjimečně) přiznává právo na náhradu nákladů řízení procesně neúspěšnému žalovanému, pokud svým chováním nezavdal příčinu k podání žaloby, a nikoliv procesně neúspěšným žalobcům, kteří svým návrhem řízení iniciovali. Pokud pak poukazovali na to, že s obranou žalované byli seznámeni až v průběhu řízení, a proto jim nemohly být dříve známy skutečnosti, které vedly k zamítnutí žaloby, pak nejenže tato tvrzení odporují skutkovým zjištěním (viz informace na letenkách), ale nelze přehlédnout ani to, že žalobci ani poté, co byli se stanoviskem žalované již seznámeni, od svého požadavku neustoupili a proti zamítnutí žaloby brojili ještě i v odvolacím řízení. Nic proto nenásvědčuje tomu, že by - v případě, kdy by žalovaná své námitky vyjevila již v reakci na jejich předžalobní výzvu - k podání žaloby nepřistoupili. Za této situace nelze shledat podmínky ani pro případný postup dle § 150 o. s. ř. (a procesně úspěšné žalované právo na náhradu nákladů řízení nepřiznat). Co se týče vlastní výše náhrady nákladů řízení, ta byla soudem I. stupně určena správně, a v tomto ohledu lze na jeho rozhodnutí (viz odst. 12) plně odkázat.
13. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 142 odst. 1 o. s. ř. a žalované, která i v této fázi řízení dosáhla plného procesního úspěchu, byla z tohoto titulu přiznána částka, která představuje paušální náhradu nezastoupeného účastníka za jeden úkon (účast u jednání odvolacího soudu) ve výši 300 Kč (§ 151 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 1 odst. 1 a 3 písm. c/ a § 2 odst. 3 vyhl. č. 254/2015 Sb.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat dovolání do dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu I. stupně, jestliže rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak (§ 237, § 239 a § 240 odst. 1 o. s. ř.). Přípustnost dovolání je oprávněně zkoumat jen dovolací soud. V části týkající se výroku o nákladech řízení, **není** proti tomuto rozsudku dovolání přípustné (§ 238 odst. 1 písm. h/ o. s. ř.).

Praha 25. března 2021

JUDr. Markéta Wildová v. r.
předsedkyně senátu